

İhaleyi alan Yüklenicinin Sözleşmeyi Geriye Etkili Fesih Halleri 9

İhaleyi alan Yüklenicinin Sözleşmeyi Geriye Etkili Fesih Halleri

İhale Sözleşmesinden Yüklenicinin den dönme hakkı tek taraflı olarak ve karşı tarafa ulaşmakla, ancak karşı tarafın kabulüne veya mahkeme kararına gerek olmaksızın sonuç doğuran bozucu yenilik doğurucu bir haktır.

TBK de yer alan “(...) Alacaklı, ayrıca borcun ifasından ve gecikme tazminatı isteme hakkından vazgeçtiğini hemen bildirerek, borcun ifa edilmemesinden doğan zararın giderilmesini isteyebilir veya sözleşmeden dönebilir.

Sözleşmeden dönme hâlinde taraflar, karşılıklı olarak ifa yükümlülüğünden kurtulurlar ve daha önce ifa ettikleri edimleri geri isteyebilirler.

Bu durumda borçlu, temerrüde düşmekte kusuru olmadığını ispat edemezse alacaklı, sözleşmenin hükümsüz kalması sebebiyle uğradığı zararın giderilmesini de isteyebilir.” düzenlenmesiyle, genel bir hüküm olarak sözleşmeden dönme hakkına yer verilmiştir.

Sözleşmeden dönme, iş sahibi için öngörülmüş yenilik doğurucu bir hak niteliğinde olup, dönme iradesinin yükleniciye ulaşması ile birlikte sözleşme geriye etkili olarak sona ermektedir.

İş sahibinin sözleşmeden dönme iradesini ihtiva eden tek taraflı beyanı geri alınamaz. Sözleşmeden dönme hakkı karşı tarafa ulaşmakla hukuki etkisini gösterir ve bu hak kullanılmakla da tüketilmektedir.

Sözleşme taraflarının, sözleşmeden dönülmesiyle birlikte hak ve borçları da sözleşmenin başlangıcından itibaren ortadan kalkacaktır.

Sözleşmeden dönme beyanının, sözlü veya yazılı olacak şekilde (bir şekle tabi olmamakla birlikte), ancak ispatı açısından tacirler arasındaki TTK de yer verilen şekil kurallarına uygun olarak karşı tarafa ulaştırılması uygun olacaktır.

TTK de düzenlendiği şekliyle dönme beyanı, karşı tarafa noter marifetiyle gönderilecek ihtarname, telgraf, iadeli taahhütlü mektup veya elektronik posta adresine gönderilecek e-posta ile gönderilmesi halinde sonuç doğuracaktır .

Bu düzenleme ile getirilen şekil şartı, geçerlilik şartı değil, ispat şartıdır. Yargıtay genel anlamda sözleşmeden dönme iradesinin tek taraflı irade beyanı ile kullanılabileceğini kabul etmektedir.

İnşaat sözleşmelerinde yüklenicinin temerrüde düşmesi nedeniyle iş sahibi sözleşmeden dönerse ödemiş olduğu bedeli faiziyle birlikte yükleniciden talep edebilecektir .

İş sahibi tarafından sözleşmeden dönme hakkının kullanılması için yüklenicini kusurlu olmasına gerek yoktur.

Ayrıca, inşaat sözleşmesinin tarafları sözleşmeden dönme hakkı ve dönme hakkının neticeleri konusundaki düzenlemelere de sözleşmede yer verebilirler.

Sözleşmeden dönme taraflar arasında kurulmuş ilişkiye etkisi iki şekilde ortaya çıkar. Bu kapsamda ilk etki olarak taraflar ifa etmedikleri edimlerin ifa borcu sona ermekte iken ikinci etki olarak da ifa edilmiş edimlerin karşılıklı iadesi borcu

doğmaktadır.